

16/12/2024

Eerste wijziging van Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten door Verordening (EU) 2024/3115 van het Europees Parlement en de Raad

Deze eerste herziening van Verordening (EU) 2016/2031, ook wel de 'Verordening Plantengezondheid' of in het Engels 'Plant Health Law (PHL)' genoemd, is een gerichte aanpassing van de bestaande verordening, op basis van de opgedane ervaring, om de toepassing en handhaving ervan te verhogen en te stroomlijnen. Hierdoor wordt de manier waarop de EU gereguleerde plaagorganismen voor planten bestrijdt, verbeterd en wordt verder verzekerd dat planten, plantaardige producten en andere materialen die de EU binnen komen voldoende veilig zijn. Het gaat om volgende aanpassingen:

- Het verbeteren en vereenvoudigen van voor lidstaten verplichte rapporteringen over onderzoeken naar en de vaststelling van quarantaine organismen aan de Europese Commissie en aan andere lidstaten via het door de Commissie beschikbaar gestelde elektronische systeem.
- Het verlengen van de termijn voor meerjarige onderzoeksprogramma's naar de aanwezigheid van quarantaine organismen van een periode van 5 tot 10 jaar in plaats van 5 tot 7 jaar, en de mogelijkheid om deze programma's jaarlijks bij te sturen rekening houdend met nieuwe fytosanitaire uitdagingen en regelgeving.
- De mogelijkheid tot vaststellen van en dus verduidelijken van de procedures die gevolgd moeten worden, voor:

- Het in de bestaande lijst opnemen van nieuwe planten, plantaardige producten of ander materialen met een hoog risico, zoals omschreven in artikel 42 van de PHL.
 - Toestaan van tijdelijke afwijkingen op permanente invoerverboden en bijzondere voorschriften bij invoer.
- Het verduidelijken en verfijnen van de bevoegdheid voor het instellen van maatregelen onder meer bij:
 - tijdelijke afwijkingen op permanente invoerverboden of op bijzondere fytosanitaire invoereisen.
 - tijdelijke maatregelen ten aanzien van plaagorganismen die geïdentificeerd zijn tijdens de analyse van dossiers voor planten of plantaardige producten met een hoog risico en waarvan het risico nog niet volledig is beoordeeld.
 - tijdelijke maatregelen ('EU noodmaatregelen') die genomen worden in toepassing van artikel 30 van de PHL.
 - de erkenning van gelijkwaardige voorschriften aangevraagd door een derde land.
- De oprichting op EU-niveau van een Team voor noodsituaties inzake plantengezondheid dat door de Commissie wordt samengesteld met experts voorgedragen door de lidstaten. Dit team kan lidstaten op hun verzoek dringende hulp en ondersteuning bieden bij het nemen van maatregelen in geval van nieuwe uitbraken van quarantaine organismen. Dit team kan ook, op vraag van één of meer lidstaten, ondersteuning bieden bij uitbraken in derde landen wanneer die uitbraken als een risico voor het EU-grondgebied beschouwd worden.
- Voorzien in de mogelijkheid voor de Commissie om specifieke regels vast te stellen die een uitzondering toestaan op de bestaande verplichting om:
 - steeds een plantenpaspoort te voorzien bij verkoop aan eindgebruikers door middel van op afstand gesloten overeenkomsten voor specifieke planten, plantaardige producten en andere materialen.
 - het plantenpaspoort fysiek te bevestigen op de handelseenheid wanneer dit in de praktijk niet haalbaar is omwille van de omvang, vorm, verpakkingswijze of andere specifieke redenen. In dat geval zal eveneens een regeling voorzien worden om te verzekeren dat het plantenpaspoort, hoewel niet fysiek aanwezig, wel nog steeds verwijst naar de betrokken planten, plantaardige producten of andere materialen.
- Het voorzien in de mogelijkheid dat het CHED-PP wordt gebruikt als alternatief voor het plantenpaspoort bij het vervoer naar de eerste plaats van bestemming in de EU van een zending die met gunstig resultaat een fytosanitaire controle heeft ondergaan in een grenscontrolepost of een controlepunt. Dit kan enkel indien aan het CHED-PP het elektronisch fytosanitair certificaat of een digitale kopie van het fytosanitair certificaat is gelinkt.

De aanpassing van de PHL verandert ook enkele punten over gereguleerde niet-quarantaineorganismen (in het Engels Regulated Non-Quarantine Pests of RNQP's). Dit zijn organismen die in de EU voorkomen en niet uitgeroeid moeten worden. Omdat ze zich hoofdzakelijk via plantaardig teeltmateriaal kunnen verspreiden, gelden er wettelijke drempelwaarden voor de aanwezigheid op bepaalde plantensoorten die in de handel worden gebracht. De aanpassingen van de PHL over RNQP's betreffen:

- Invoeren van de verplichting voor de lidstaten om bij een vaststelling van het niet naleven van de eisen in verband met de afwezigheid of aanwezigheid onder de drempelwaarde van RNQP's bij het binnenbrengen in of het verkeer binnen het grondgebied van de Unie, de genomen maatregelen ook te melden aan de Commissie en lidstaten via het elektronische systeem. Bij invoer moet ook het betrokken derde land geïnformeerd worden.
- Verplichten dat op het fytosanitair certificaat bij invoer onder de rubriek "aanvullende verklaring" ook voor RNQP's gereguleerd op specifieke planten voor opplant, de tekst van de gekozen optie uit de voorschriften vermeld wordt wanneer deze voorschriften, zoals vastgelegd in bijlage V van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/2072, voorzien in verschillende keuzemogelijkheden. Hiermee wordt dit afgestemd op de reeds bestaande aanpak voor EU quarantaine organismen. Deze verplichting is 18 maanden later dan de andere bepalingen van toepassing, namelijk vanaf 6 juli 2026, om de betrokken operatoren en derde landen toe te laten zich voor te bereiden.

Tenslotte wordt in deze verordening ook één aanpassing gedaan aan Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad, de zogenaamde officiële controle verordening (OCR). Deze aanpassing heeft als doel het vereenvoudigen van voor lidstaten verplichte rapporteringen aan de Europese Commissie en aan andere lidstaten over onderscheppingen van planten, plantaardige producten en andere materialen in bagage van passagiers of in postpakketten, en bestemd voor persoonlijk gebruik of consumptie, o.w.v. de afwezigheid van het verplicht fytosanitair certificaat.

Deze verordening treedt in werking op 5 januari 2025 (met uitzondering van de aanpassing van artikel 71 i.v.m. RNQP's).

Contactpunt voor verdere vragen

i.v.m. de algemene aanpassingen aan de PHL:

- FOD VVVL: apf.plant@health.fgov.be
- FAVV: plant.pccb.sl@favv-afsca.be

Voor vragen over de aanpassingen in verband met de RNQP's:

- Vlaams Gewest: info@lv.vlaanderen.be
- Waals Gewest: certification.semences.plants@spw.wallonie.be